

Fylkesmannen i
NORDLAND

Velkommen til høringsmøte

Pålegg om tiltaksplan for forurenset sjøbunn

Bodø den 16. januar 2018

- vinner til Nordlands beste

Hensikt

- Sikre at grunnlaget for endelige vedtak om tiltaksplan for forurenset sjøbunn blir best mulig

Program

Nr.	Tema	Tid	Ansvar
1	Velkommen	12:30 – 12:45	Oddlaug E. Knutsen
2	Oppdraget	12:45 – 12:55	Oddlaug E. Knutsen
3	Fastsetting av miljømål i havneområder	12:55 – 13:05	Torgeir Fahle
4	Tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn	13:05 – 13:15	Marit Torsvik
	<i>Pause</i>	13:15 – 13:25	
5	Kunnskap, status og utfordringer i de prioriterte havneområdene	13:25 – 14:35	Saksbehandler/ hver enkelt virksomhet
	<i>Pause</i>	14:35 – 14:45	
6	Diskusjon	14:45 – 15:20	Alle
7	Oppsummering og avslutning	15:20 – 15:30	Oddlaug E. Knutsen

Fylkesmannen i
NORDLAND

Oppdraget

- vinner til Nordlands beste

Bakgrunn og politisk mandat

- Kartlegging av forurenset sjøbunn i områder med skipsverft (2004 – 2006)
- St. meld. nr. 14 (2006 – 2007) «Sammen for et giftfritt miljø»

Hvem er «den ansvarlige»?

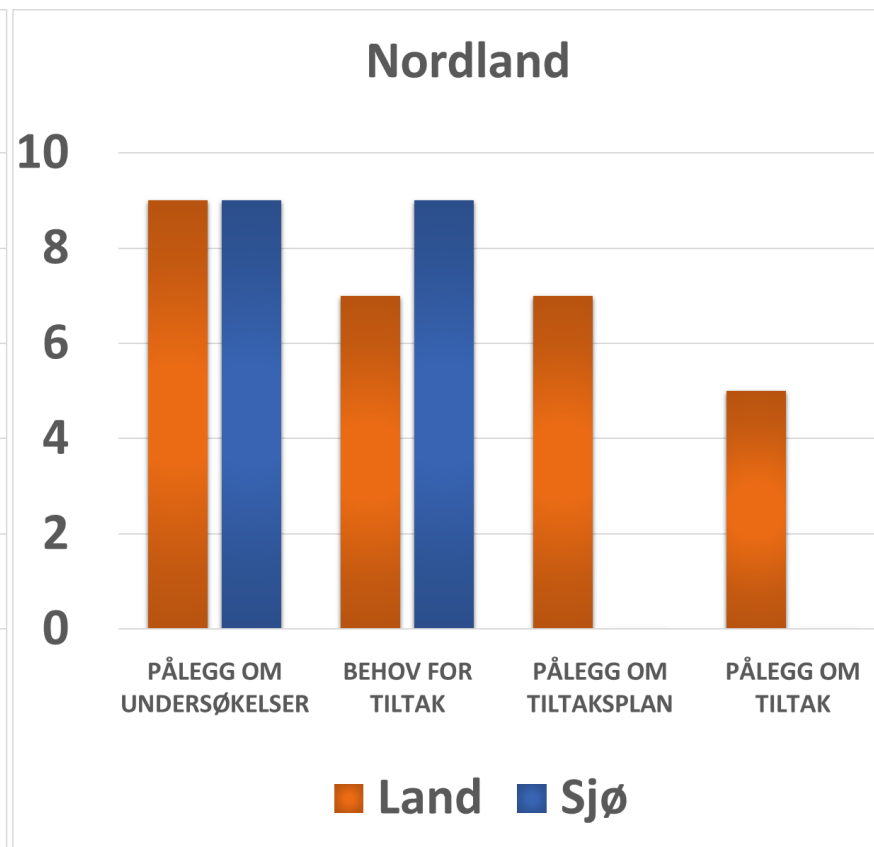
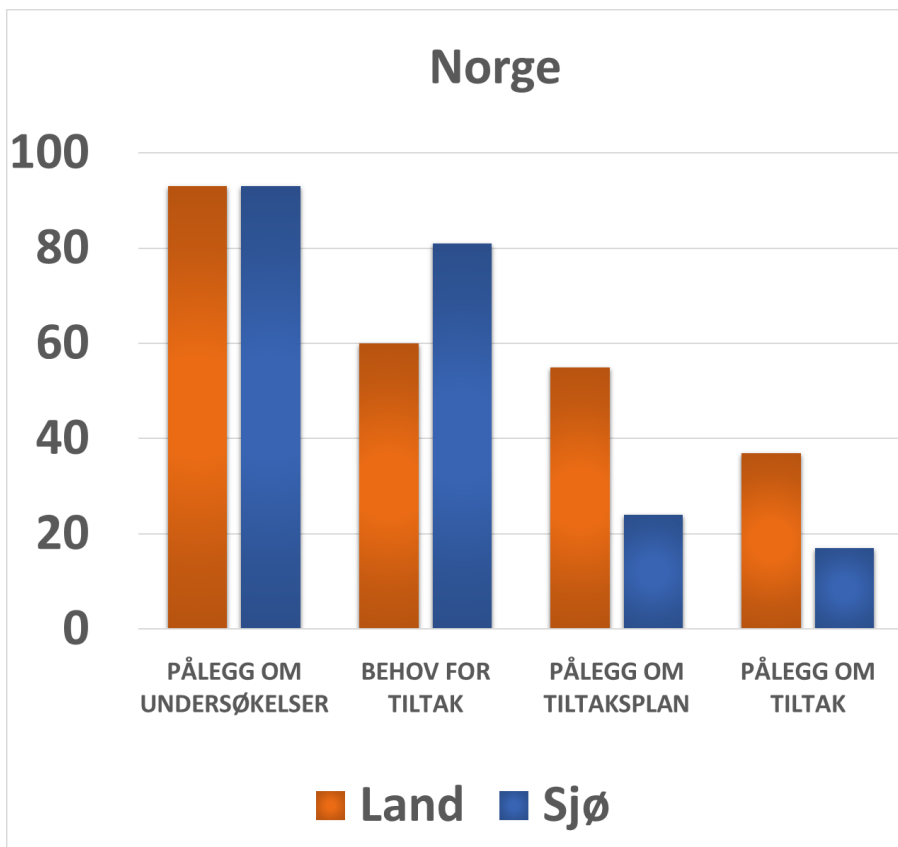
- Tilknytning til forurensningen
- Evne til å iverksette undersøkelser
- Interesse i at undersøkelser gjøres
- Hensyn til **rimelighet**

«Forurensningsmyndigheten kan pålegge den som har, gjør eller setter i verk noe som fører eller som det er grunn til å tro kan føre til forurensning, å sørge for eller bekoste undersøkelser eller lignende tiltak som med rimelighet kan kreves...» (F-loven §51)

Gjennomføring (Nordland)

ÅR	RESULTATMÅL
2008	Pålegg om undersøkelser på land og i sjø
2013	Pålegg om tiltaksplan på land
2016	Pålegg om tiltak på land
2017	Ferdigstille tiltak på land
2018	Pålegg om tiltaksplan i sjø

Status prioriterte skipsverft

Fylkesmannen i
NORDLAND

Fastsetting av miljømål i havneområder

- virker til Nordlands beste

Vannforskriften

- Europaparlamentet og rådets direktiv 2000/60/EF om etablering av rammer for en felles vannpolitikk i EU (vanndirektivet)
- Vannforskriften ble vedtatt ved kongelig resolusjon 15.12 2006, med ikrafttredelse fra 1.1 2007. Forskriften er hjemlet i forurensningsloven, plan- og bygningsloven og vannressursloven og forvaltes av Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet i fellesskap.

Sikre god miljøtilstand i alt vann

Klasse	Tilstand miljømål
Svært god	Miljømål tilfredsstilt
God	
Moderat	Tiltak nødvendige for å nå miljømål
Dårlig	
Svært dårlig	

Vanndirektivet og den norske vannforskriften forutsetter at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Kjemisk tilstand

God kjemisk tilstand

Dårlig kjemisk tilstand

- Kjemisk tilstand i en vannforekomst bestemmes dels ut fra målinger av utvalgte miljøgifter i vannforekomsten og dels ved hjelp av miljøkvalitetsstandarder (EQS, Environmental Quality Standards - grenseverdier) for de utvalgte miljøgiftene. Disse utvalgte kjemiske forbindelsene kalles prioriterte stoffer. Miljømålet for alle vannforekomster av overflatevann er at det skal oppnås god kjemisk tilstand innen 2021.
- For å oppnå miljømålet **god kjemisk tilstand** i overflatevannet skal utslipp av de prioriterte stoffene reduseres eller opphøre slik at det oppnås konsentrasjoner i vannmiljøet som ligger nær bakgrunnsnivået for naturlig forekommende stoffer og nær null for menneskeskapte stoffer. For å vurdere hvordan målet kan nås, må alle kilder til utslipp vurderes. Spredning fra forurensede sedimenter er å regne som utslipp.

Sterkt Modifiserte Vannforekomster (SMVF)

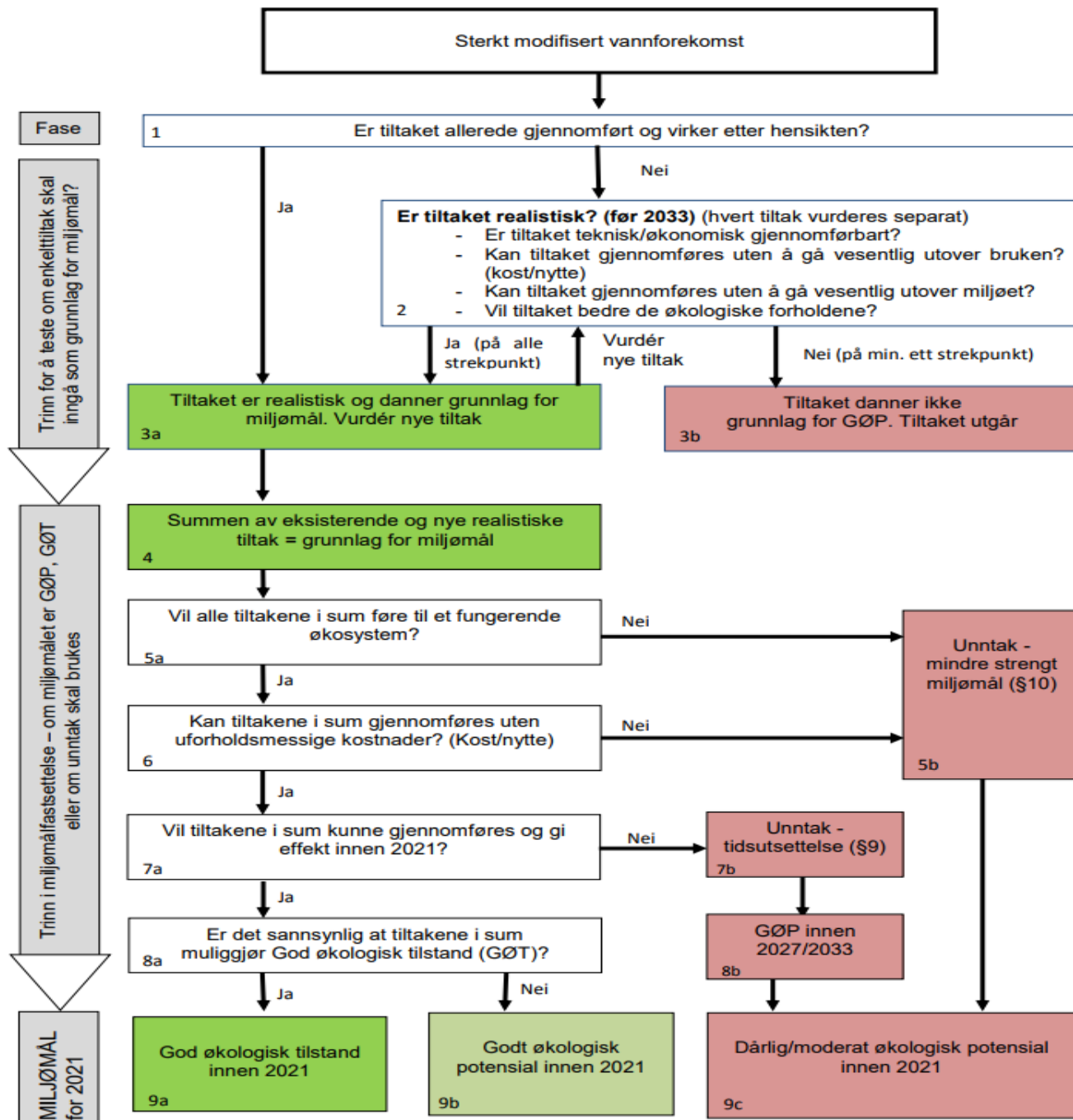
Noen overflatevannforekomster har blitt betydelig fysisk endret for å ivareta samfunnsnyttige formål som kraftproduksjon, drikkevann, jordbruk, skipsfart, flomvern og lignende. Endringene til vannforekomstenes fysiske egenskaper kan skyldes:

- Morfologiske endringer, dvs. endring av strukturen og de fysiske forholdene i vannforekomsten
- Hydrologiske endringer, dvs. betydelig endring i vannføring og vann-nivåer i vannforekomsten

Der de fysiske egenskapene ikke kan endres uten betydelig negativ virkning på den samfunnsnyttige bruken av vannforekomsten (formålet til den fysiske endringen) eller miljøet generelt, vil vannforekomsten kunne utpekes som sterkt modifisert vannforekomst (SMVF).

Mål for tilstand i Sterkt Modifiserte VannForekomster

- I sterkt modifiserte vannforekomster, åpner vannforskriften for å sette et mål om godt økologisk potensial (GØP) i stedet for standardmålet om god økologisk tilstand.
- Alternativt settes et mindre strengt miljømål eller et mål med tidsutsettelse for slike vannforekomster(unntaksvis).

Figur 1: Flytdiagram for å sette miljømål ved bruk av tiltaksmetoden

Fylkesmannen i
NORDLAND

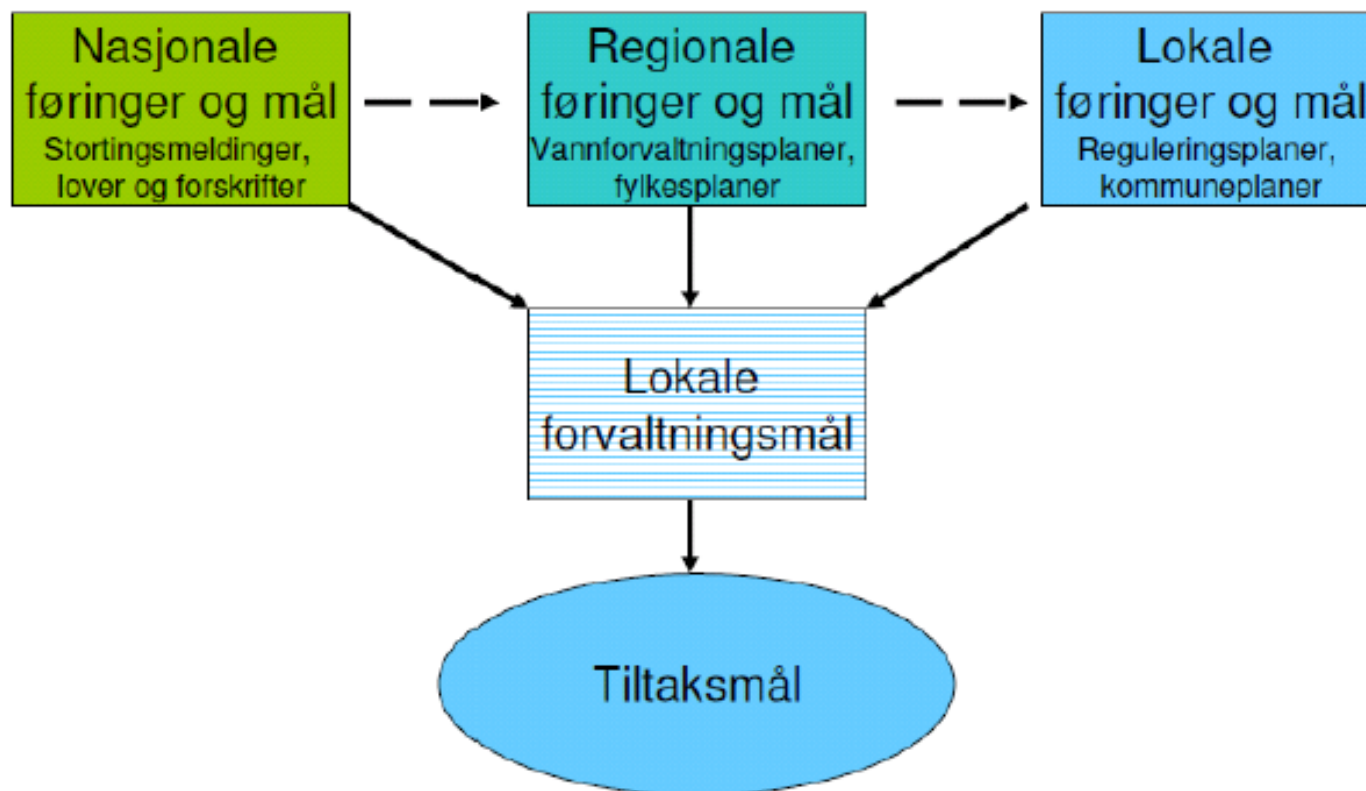
Tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn

- vinner til Nordlands beste

Føringer nasjonalt/regionalt/lokalt

Sjekkliste

- ✓ Bakgrunn
- ✓ Forurensningskilder
- ✓ Forurensningstilstand
- ✓ Miljømål (overordnet og tiltaksmål)
- ✓ Tiltaksvurdering (kostnader, alternativer osv.)
- ✓ Andre forhold (kulturminner, planer osv.)
- ✓ Kontroll og overvåkning
- ✓ Budsjett og fremdriftsplan
- ✓ Konklusjon, totalvurdering og anbefaling

Tilgjengelig
kunnskap,
eventuelt ytterligere
undersøkelser

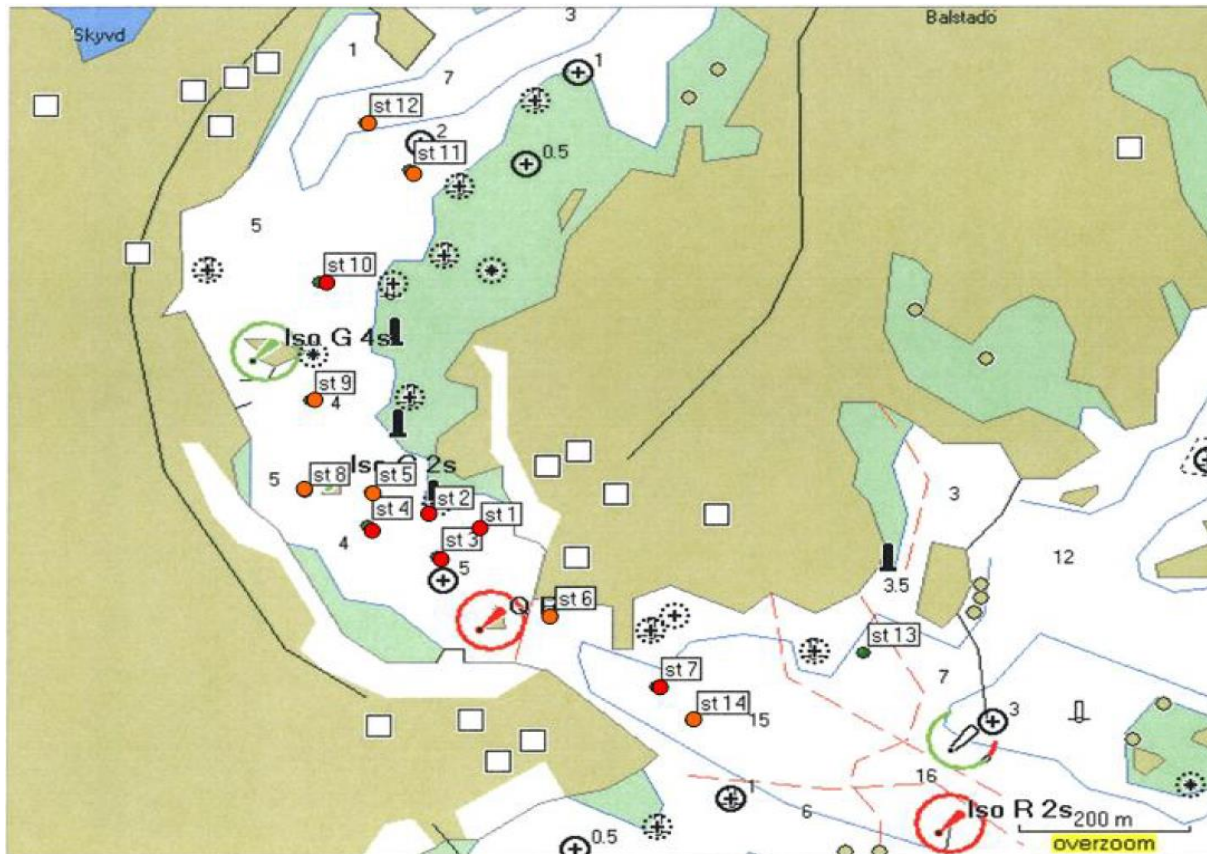

Fylkesmannen i
NORDLAND

Kunnskap, status og utfordringer i de prioriterte havneområdene

- vinner til Nordlands beste

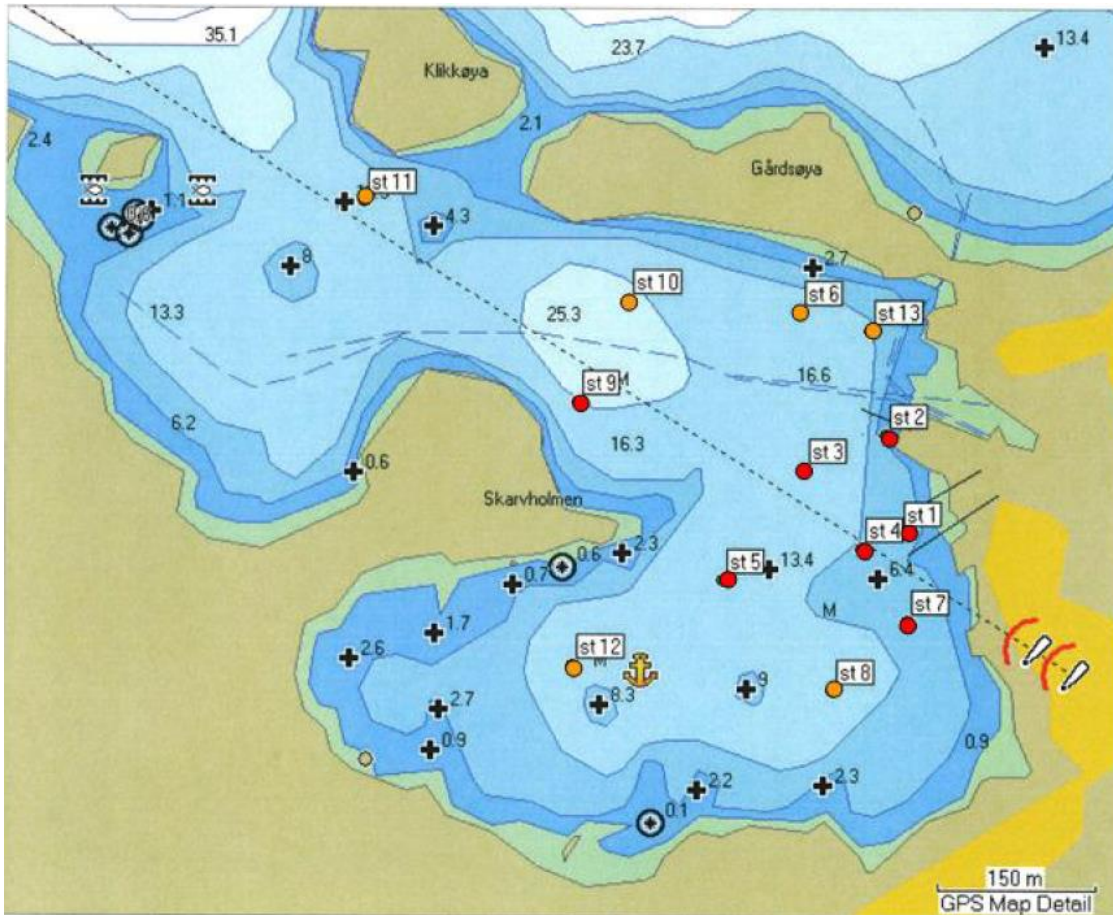
Ballstad

Rød = tilstandsklasse V
Oransje = tilstandsklasse IV
Grønn = tilstandsklasse II

Høyeste påviste nivå

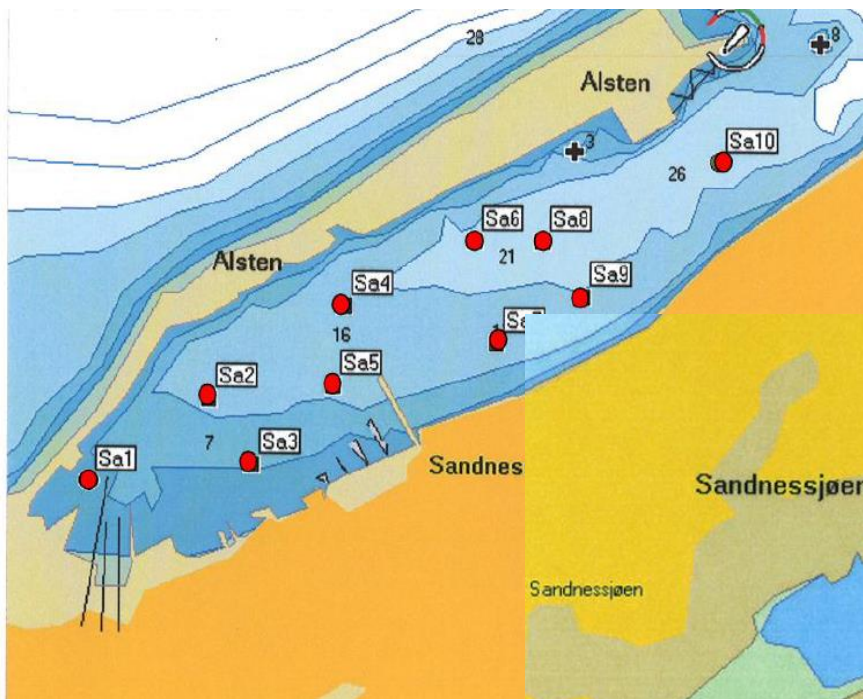
Blokken

Rød = tilstandsklasse V
Oransje = tilstandsklasse IV

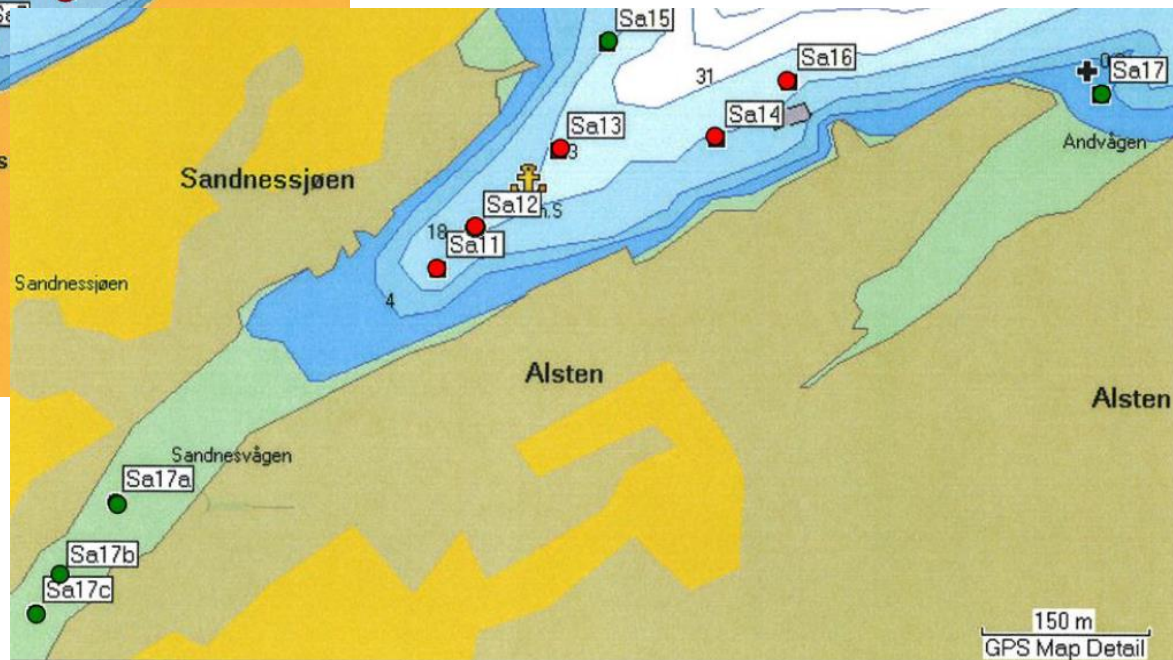
Høyeste påviste nivå

Sandnessjøen/Sandnesvågen

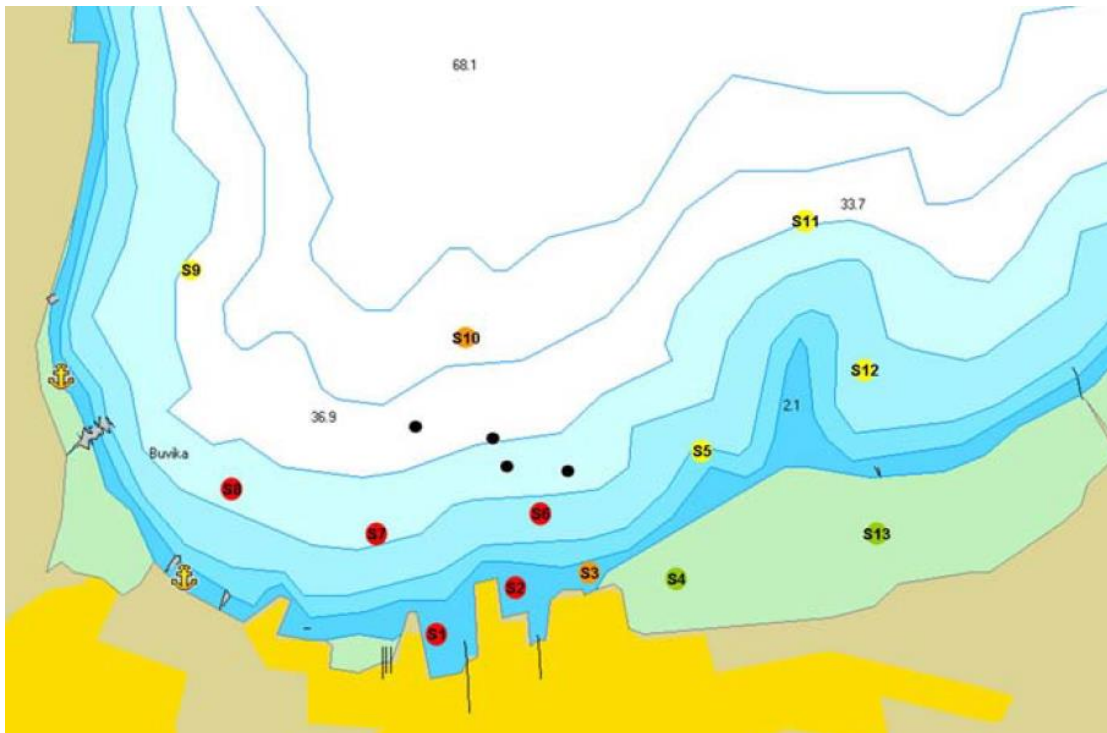

Rød = tilstandsklasse V
Grønn = tilstandsklasse II

Høyeste påviste nivå

Rognan

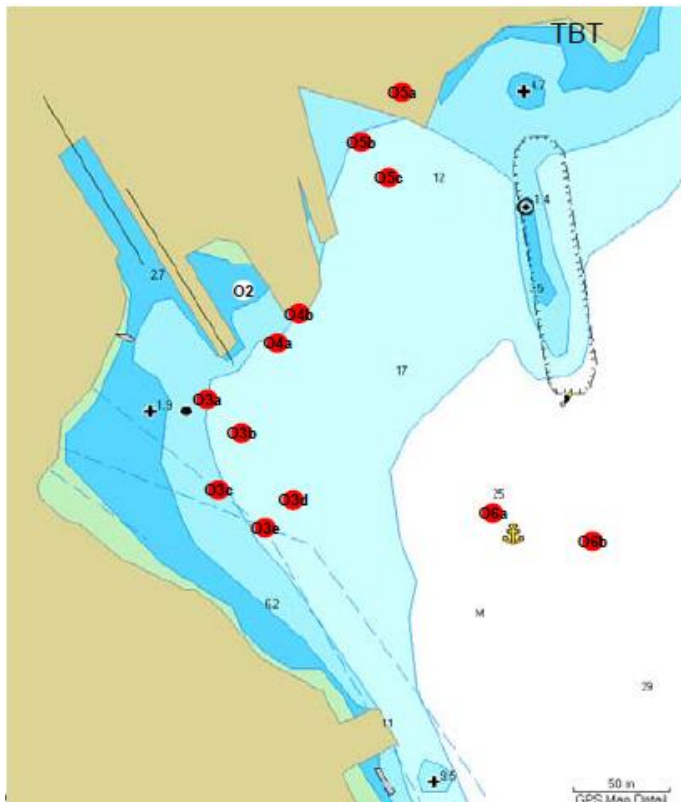

*Rød = tilstandsklasse V
Oransje = tilstandsklasse IV
Gul = tilstandsklasse III
Grønn = tilstandsklasse II*

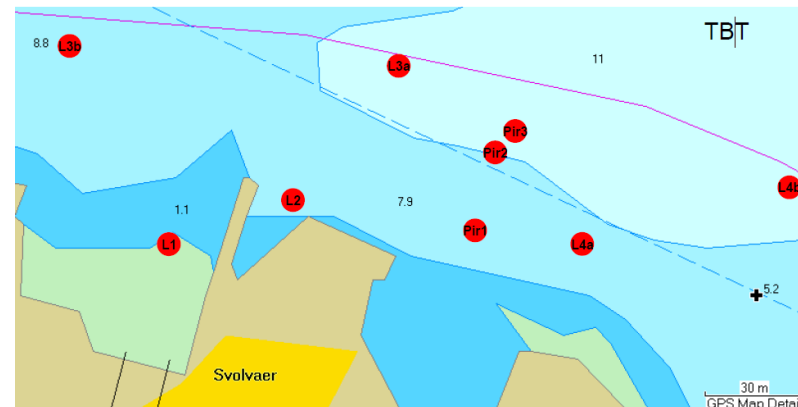
Høyeste påviste nivå av TBT

Svolvær/Leirosen

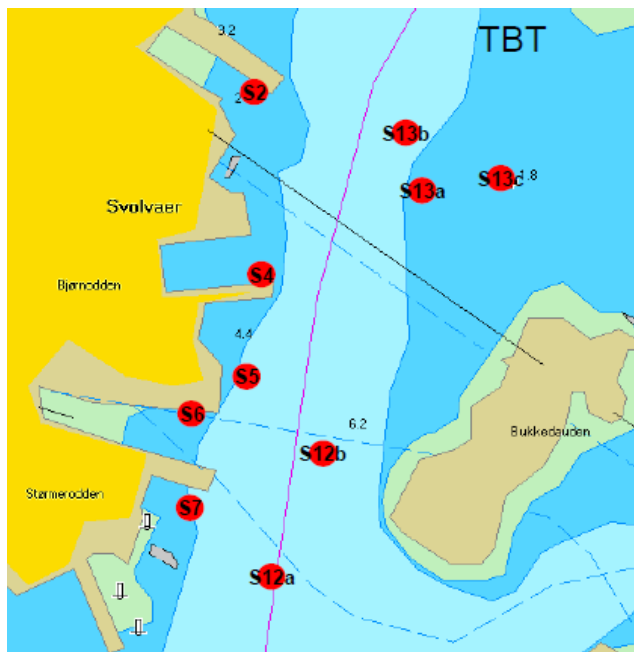
Osanpollen

Marinepollen

Byen

Rød = tilstandsklasse V

Høyeste påviste nivå
av TBT